

# Sjenica Lamb quality and origin valorisation through mobilisation of actors and supportive policies

Serbia Dinaric Mountains, and is well known for its beauty, pristine pastures and harsh climate. The autochthonous breed of this plateau is the Sjenica sheep. This breed is the base of three products of origin (PDO) – Sjenica Lamb, the main product of this Value chain, Sjenica cheese and Sjenica stelja (dry sheep meat).

Though rooted in the traditional mountain farming system of the Pešter highlands, its great natural value and biodiversity, the Sjenica lamb and its products' high reputation is not sufficiently appreciated. This disconnects between reputation, origin and quality, lowers market demand and the ability for produces to increase the value of their produce.

Additional substantial threat to the area and to the Sjenica lamb production, is the intensive outmigration. More middle-aged producers are predominantly involved in livestock production and has a strong connection to the traditional production; however, the next generation is seeking other alternatives and a different, less demanding lifestyle.

Well-planned, continuous and informed policies defined and implemented at local and national level, would be important to reverse these negative trends and create sustainable incentives for young people who stay in the area and are engaged in agriculture. The policies need to improve the farmers- prospects and build on producer groups initiatives that strengthen market linkages and capitalise on the high-quality products from the Pester plateau.

The focus would be on “working smarter not harder”, promoting social and technical innovation, for making Sjenica and Pešter not only a place of unique products, but also a place of good quality of life for its people.

<b>MOVING Reference Region</b> Dinaric Mountains
<b>Country</b> Serbia
<b>Authors</b> Tamara Zivadinovic, Dragana Tar, Jeroen Arends (Mena Group)
<b>Anticipated users of PA</b> - Sjenica sheep producers - Producer associations - Local and regional policy-makers - Advisors - Development organiations and NGOs
<b>More info</b> <a href="https://youtu.be/K51xpnralHk">https://youtu.be/K51xpnralHk</a>

## Importanța Mobilizacija aktera i institucionalne podrške za bolje vrednovanje kvaliteta i porekla Sjeničkog jagnjetadin

Pešterska visoravan koja pripada Dinarskim planinama Zapadne Srbije, poznata je po nesvakidašnjoj prirodnoj lepoti, pašnjačkim prostranstvima, ali i surovij klimi. Autohtona Sjenička ovca, kojoj je Pešter dom, preradom se transformiše u tri proizvoda sa zaštićenim poreklom – Sjeničko jagnje, Sjenički sir i Sjeničku stelju.

Iako se proizvodnja oslanja na tradicionalni planinski pašnjački uzgoj, koji karakteriše velika vrednost prirode i biodiverziteta, ugled i reputacija Sjeničkog jagnjeta i njegovih proizvoda nije dovoljno vrednovana. Rezultat toga su pokidane veze između reputacije, porekla i kvaliteta, čime se smanjuje interesovanje i mogućnost proizvođača iz ovog regiona, da dodaju vrednost svojim proizvodima.

Intenzivna migracija iz regiona Sjenice i Peštera je dodatna pretnja održivosti ruralnih područja. Srednja generacija proizvođača, kojoj uglavnom pripadaju uzgajivači ovaca, snažno je povezana sa tradicionalnim stočarstvom, dok mladi traže druge mogućnosti i promenu stila života.

Dobro isplaniran, strateški razvoj nacionalnih i lokalnih politika zasnovan na podacima, je važan činilac za zaustavljanje negativnih trendova i kreiranje održivih prilika za mlade koji žele da ostanu u pešterskim selima i bave se poljoprivredom.

Javne politike treba da unaprede perspektivu za mlade farmere i podrže inicijative proizvođačkih grupa za boljim povezivanjem sa tržištem i vrednovanje visoko kvalitetnih proizvoda.

Fokus bi trebalo da bude na tome da se radi "pametnije" a ne više, kao i na promociji društvenih i tehnoloških inovacija, kako bi Sjenica i Pešter bili ne samo mesto jedinstvenih proizvoda i hrane, nego i dobro mesto za život ljudi.